

David Brooks ve Trump, Sanders ve Gerçek Sosyalizm Arasındaki Derin Farklılıklar

04.03.2020 • Bob Avakian'ın Yazıları • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı DKP, ABD Başkanı Bob Avakian tarafından kaleme alınmış ve 2 Mart 2020 tarihinde revcom.us web sitesinde yayınlanmıştır. Çevirisini takipçilerimiz için aktarıyoruz.

Kaynak için bkz: https://revcom.us/a/637/bob-avakian_david-brooks-the-not-so-great-pretender-en.html

David Brooks 21 Şubat 2020 tarihinde *New York Times* gazetesinde yayınlanan bir makalede - "Sanders'ın Niçin Boynu Bükülecek"- Bernie Sanders'ı Donald Trump ile eşitlemeye çalışır, çünkü Brooks'a göre her biri kendi yolunda "başarılı" birer mit satan -örneğin Trump sağ kanat popülist mit satan ve Sanders ise sol kanat popülist mit satan- dolandırıcıdan başka bir şey değildir. Bu saçmalaktır. Sanders'ı Trump ile eşdeğer kılma girişimi ve iddiası (ya da Trump'ın "aynadaki aksi olarak" ya da "sol kanat ikizi" görmek), bariz gerçekliğe bakınca dahi yanlışlanır.

Burada da tartışılacağı üzere, Sanders'ın nihai anlamda Trump ile aslında kapitalist sistemin savunucusu olma ve ABD kapitalist emperyalizminin çıkarlarının temsilcisi ve savunucusu olduğu gerçeği paylaşılır. Ancak bu durum, aynı nihai çerçeve içinde Sanders ve Trump arasındaki gerçek ve keskin farklılıkları ortadan kaldırmaz. Sanders, Trump ve onunla ilişkili olan kesimler gibi ırkçılığı ve bağnazlığı, kadın düşmanlığını (kadınlara karşı nefreti) ve LGBT bireylere karşı aşağılama, önyargı ve şiddeti teşvik ediyor mu? Sanders, Trump gibi, iklim değişikliği bilimine meydan okuyor mu, insanların yapıp ettiklerinin bu konuda önemli bir faktör olduğunu, bunun ciddi ve hızlandırıcı bir iklim krizine neden olduğunu ve çevrenin sınırsız tahribatını teşvik edip kolaylaştırdığını inkar ediyor mu? Sanders, Trump'ın yaptığı gibi anayasal bir kapitalist cumhuriyetin prensiplerini ve hukukun üstünlüğünü zayıflatmak için harekete geçti mi? Ve bu nedenle, Brooks'un Sanders'ın "miti" olarak nitelendirdiği şeyin, Trump'ın sattığı şeylerle gerçekten ortak bir yanı var mı? Sanders'ın süper zenginlerin -bankaların ve diğer

finansal kurumların, teknoloji şirketlerinin, diğer büyük ticari çıkarların ve benzerlerinin- siyasi meseleler ve genel olarak toplum meseleleri üzerinde gereksiz bir etkiye sahip olduğu iddiası gerçekten doğru değil mi? Trump'ın ırkçılık ve bağnazlık, kadın düşmanlığı ve yabancı düşmanlığıyla dolu sürekli olarak tekrarladığı ve teşvik ettiği sistematik yalanlar ve kaçık komplo teorileriyle aynı kategoride mi? Brooks, Sanders ile Trump'ı eşitlerken, kendisini gerçeklikten koparmakta ve sarsak bir kişiyi dahi utandıracak demagojik "ucuz numaralara" başvurmaktadır.

Brooks, Donald Trump'a karşı çıkan "muhafazakar" bir yorumcudur ve kendisi fanatik "kabile" çatışmalarının ötesinde insanları birleştirebilecek ortak bir toplumsal yarar aramaya çalışan bir filozofun hayalini taşır. Fakat gerçekte, Brooks mitlerin en büyüğünün destekleyicisidir: *kapitalizm, işleyişi ve etkisi sadece küçük bir kapitalist sınıfı için değil, insanlık için de en büyük yararı getiren mümkün olan en iyi sistemdir ve Amerikan kapitalizmi bunun parlayan örneği ve modelidir.* Gerçek şu ki, kapitalizm bugün, dünya çapında milyarlarca insanın acımasızca sömürülmesi ve ezilmesi ve halk kitlelerine ve çevreye karşı sürekli bir şiddet ile devamlılığını sağlayan dünya çapında bir kapitalist emperyalizm sistemidir. Ve bu durum, her şeyden önce Brooks'un da aktif bir destekleyicisi ve bahane üreticisi olduğu, insanlığa karşı acımasız suçlar işleyen ABD kapitalist emperyalizmi için geçerlidir.

Örneğin, 2003 yılında ABD Irak'ı işgal ettiğinde, uluslararası hukuku açıkça ihlal ederek ve Saddam Hüseyin başkanlığındaki Irak hükümetinin kitle imha silahlarına sahip olduğu (bir şekilde 11 Eylül 2001 ABD saldırılarından sonra), Brooks, dünyanın o bölgesinde ölüm ve yıkımın ortaya çıkmasına neden olan bu savaşın kibirli ve agresif bir savunucusuydu; ve açıkça ortada olan gerçekler karşısında saldırıyı meşrulaştırdı ve bunun için bahaneler üretmeye devam etti.

Kapitalizm Gerçeği, Sosyal Demokrasinin Sınırları ve Özü

Önceden de belirttiğim gibi kapitalizmin temsil ettiği ve kapitalizm-emperyalizm sisteminin dünyaya yaptığı "büyük iyilik" şudur:

insanlığın büyük bir bölümünün sefalet çektiği, 2.3 milyar insanın temel bir tuvaletten veya heladan mahrum olduğu, çok sayıda insanın önlenebilir hastalıklardan kaynaklı acı çektiği, milyonlarca çocuğun her yıl bu hastalıklardan ve açlıktan öldüğü, 150 milyon çocuğun çocuk işçi olarak acımasızca sömürüldüğü, bütün dünya ekonomisinin muazzam bir ter atölyeleri ağına dayandığı, çok fazla sayıda kadının düzenli olarak cinsel istismara ve tacize maruz kaldığı, 65 milyon mültecinin savaş sonucunda yerlerinden olduğu, sefalet, eziyet yaşadığı ve küresel ısınmanın etkilerinin yaşandığı bir dünya... (Niçin Gerçek Bir Devrime İhtiyacımız Var ve Nasıl Gerçekten Devrim Yapabiliriz? — bu konuşmanın metni ve videoları revcom.us adresinde mevcuttur)

Bernie Sanders'ın temsil ettiği ve çağrısını yaptığı şey bütün bunlara gerçek bir çözüm getiremez, bu ancak nihai amacı komünist bir dünya olan kapitalist sistemi fırlatıp atacak ve kökünden kazıyacak bir devrim yoluyla kurulacak kökten farklı sosyalist toplumların getirilmesiyle mümkündür. Sanders gerçek bir sosyalist değildir ve bahsettiği "devrim" de gerçek bir devrim değildir. Kendisi daha kesin bir ifade ile, kapitalist sistem ve yerleşik siyasi süreçler içinde çalışarak elde edilecek değişimleri savunan bir "sosyal demokrat" olarak tanımlanabilir. Bu durum bir yandan, ekonomik, sosyal ve ırksal adaleti ortaya koymaya ve

çevresel krizle başa çıkmaya yönelik belirsiz vaatler şeklinde ifade edilir; ve biraz daha somut hale getirildiğinde, küresel sağlık bakımı, üniversite harçları ve yenilenebilir enerjinin yaratılmasına yönelik devlet programlarını finanse etmek için süper zenginlerin ve şirketlerin daha fazla vergilendirilmesi gibi şeylere odaklanır. Bu durum, kapitalizmin gerçekte nasıl işlediğine ilişkin -yalnızca belirli ülkelerde değil giderek daha fazla uluslararası düzeydeki kapitalistler arasındaki rekabete dayalı olmasına ilişkin- ve daha özelinde ABD kapitalist emperyalizmiyle ilgili, onun dünya çapındaki imparatorluğunu (ordusu ile dünyadaki en büyük kurumsal petrol tüketicisidir) korumak için gereken büyük askeri harcamaları ve bu ülkenin kölelik ve beyaz üstünlüğü, erkek üstünlüğü ve diğer baskıcı ilişkiler temelinde tarihsel gelişimine ilişkin bir şey söylemez.

Bütün bunlar, bu ülkedeki siyasi sürecin gerçekleri ile birleştiğinde -gerçekte diktatörlük uygulayan (siyasi güç tekeli “meşru hale getirilmiş” şiddet tekelinde yoğunlaşır) kapitalist sınıf tarafından domine edilen “demokrasi” kendi düzenini dayatır, ve bugün kapitalist sınıfın siyasi temsilcileri arasındaki derin “partizan” bölünmeler ile işaretlenmiştir- Sanders’ın reform çağrılarını gerçekleştirebilmesi oldukça zordur. Ve eğer ki bunlar gerçekleşse dahi, bütün bunlar ne ekonomik, toplumsal ve ırksal adaleti getirecektir, ne de çevre veya kapitalist-emperyalist sistemin doğasında kökleri bulunan şiddetli çelişkilerin bulunmayacağı bir dünya ile rasyonel bir etkileşimi mümkün kılacaktır.

İşin aslı, Sanders, geleneksel Demokrat ve Cumhuriyetçi partili politikacılara nazaran daha az savaşçı ve bu konuda isteksiz bir konumda bulunsa da -Trump gibi ülkelere yönelik açık bir şekilde nükleer silah kullanma ve parçalama tehditlerinde bulunmamıştır- kendisi, ABD askeri gücünü ve NATO gibi askeri ittifaklarını çok önemli ve vazgeçilmez olarak gördüğünü açıkça belirtmiştir (ve ABD ordusunu dünyanın en iyisi olarak övmüştür). Sanders’ın talep ettiği reformlar, sonuçta dünyada baskın bir konuma sahip olmaya devam eden ABD kapitalist-emperyalizmine dayanır ve buna bağlıdır ve bu konumu korumak için ABD askeri gücünün kullanılmasını ve/veya tehdidini gerektirir. Gerçek şu ki, emperyalist bir ülkedeki sosyal demokratlar en nihayetinde ve temelde emperyalizm yanlısıdır. Bu durum, böylesi bir ülkede sosyal demokrasinin *temel bir özelliği ve gereğidir.*

Gerçek Bir Sosyalist Devrim

Breakthroughs (Atılımlar): Marx'ın Tarihsel Atılımı ve Yeni Komünizm ile Daha İleri Bir Atılım, Temel Bir Özet çalışması içinde komünist hareketin (Friedrich Engels ile birlikte) kurucusu olan Karl Marx'ın nasıl vurguladığını belirtmişim:

Marx'ın da belirttiği gibi -reformist "sosyalistler" de dahil olmak üzere- reformistlerin ayırt edici özelliklerinden biri, ekonomiyi eşitsizlik ve diğer toplumsal rahatsızlıkların kaynağı olarak belirledikleri ölçüde meseleyi bölüşüm alanına yerleştirmeleridir, oysa ki kapitalizm gibi sömürücü bir toplumun karakterini oluşturan baskı ve eşitsizliklerin kaynağı üretim alanında bulunmaktadır ve daha spesifik olarak da üretim ilişkilerindedir.

Sanders gibi birini karakterize deden "ayırt edici özellik", "milyarder" sınıfına ve onların aşırı orantısız bir şekilde zenginlikleri paylaşmalarına ve siyasi süreçleri adil olmayan bir şekilde domine etmelerine karşı artık bilinen kınamalarıdır. (not: "milyarderler sınıfının" eleştirisi yapılır fakat bütün bir kapitalist sisteme karşı gelinmez)

Gerçek bir sosyalist devrimin nihai hedefi, tüm sömürü ve baskı ilişkilerinin ve ortaya çıkardıkları düşmanca çatışmaların ortadan kaldırılmasıyla komünizmin dünya çapında kazanılmasıdır. Bu durum, yalnızca mevcut kapitalist sistemde bazı değişiklikler yapmakla kalmayıp tüm sistemi değiştirmeyi, yani kapitalist sistemden kurtulmayı ve onu kökten farklı bir sistemle değiştirmeyi gerektirir.

Bu genel süreçte, üretim tarzının dönüşümü esastır. "Üretim tarzı", belirli üretim ilişkilerini ve en önemlisi de bu sistem altında özel mülkiyete ait olan ya da şirketler, bankalar, vb. gibi büyük sermaye dernekleri tarafından kontrol edilen üretim araçlarının (toprak, hammaddeler, fabrikalar gibi fiziksel yapılar ve teknoloji) mülkiyetini temsil eden ekonomik sistemi ifade eder. Bu üretim tarzı, üretim araçlarını tekelleştiren kapitalistlerin, dünyanın her yerinde üretim araçlarına sahip olmayan ve bu nedenle de çalışmak için zorlanan halk kitlelerini sömürdüğü temeldir. Ve bu durum, kapitalistlerin diğer kapitalistlerle ateşli rekabetinde özel olarak kar biriktirdikleri temeldir. Gerçek bir sosyalist devrim, üretim araçlarının mülkiyetini bir bütün olarak toplumun ortak mülkiyetine dönüştürmeyi amaçlar, bu da kapitalizm altında asla yapılamayacak bir şeyi yapmayı mümkün kılar: *sömürü yoluyla değil, halk kitlelerinin bilinçli ve*

aktif katılımı yoluyla, doğanın geri kalanıyla sürdürülebilir bir şekilde etkileşim kurarak, insanların kültürel ve entelektüel ihtiyaçlarını -dünyanın sadece bir yerinde değil- fakat nihayetinde dünyanın tamamında- karşılayarak -ve yoksulluk, yoksunluk, yıkımlardan ve dünyadaki halk kitlelerinin bu kapitalist sistemin egemenliği altında kaldığı tüm gereksiz acılardan tamamen kurtulmak için hareket ederek genel bir plan temelinde üretim yapabilmeyi...

Bununla birlikte, üretim tarzının dönüşümü *diyalektik bir ilişki ile* (karşılıklı olarak birbirini etkileyen bir süreçle) baskıcı toplumsal ilişkilerin (örneğin erkekler ve kadınlar arasındaki gibi) ve baskı ve sömürüyü pekiştiren fikirlerin ve kültürün dönüştürülmesine taşınmalıdır. Ve en önemlisi de, bütün bunlar, sömürücülerin düzenini güçlendiren (kapitalist sınıfın) devlet aygıtının (özellikle silahlı kuvvetler, polis, mahkemeler, bürokrasi ve yürütme gücünün) parçalanmasına ve sökülüp atılmasına ve bunun yerini işlevi ve amacı toplumun radikal bir şekilde dönüşümüne hizmet etmek, bir bütün olarak baskı ve sömürü ilişkilerinin tamamını ortadan kaldırmak ve bunu öne çıkarmak olan gerçek bir sosyalist devletin almasına bağlıdır.¹

Bazı yazılarımda ve son olarak da *Breakthroughs (Atılımlar)* çalışmamdaki aşağıdaki pasajda, üretim tarzını dönüştürmek ve toplumsal ilişkileri dönüştürmek arasındaki ilişkiye değiniyorum:

Nihayetinde, üretim biçimi; kadınların, Siyahilerin veya Latinoların ezilmesi, kafa emeği ile kol emeği arasındaki çelişki gibi, veya çevreyle ilgili durum, göçmenlerin durumu vb. gibi herhangi bir toplumsal sorunun temelini ve değişiminin sınırlarını belirler. Bütün bunların kendi başlarına gerçekliği ve dinamikleri bulunsa da ve bunlar ekonomik sisteme indirgenemez durumda olsalar da, hepsi belirli bir çerçeve ve belirli bir ekonomik sistemin temel dinamikleri içinde gerçekleşir; ve bu ekonomik sistem, bu üretim tarzı, tüm bu toplumsal meselelere yönelik değişimin temelini ve nihai sınırlarını belirler. Dolayısıyla, tüm bu farklı baskı biçimlerinden kurtulmak istiyorsanız, bunları kendi gündemlerine göre ele almanız gerekir, fakat aynı zamanda bu değişiklikleri gerçekleştirebilmenizi sağlayacak ekonomik sistemi de temelden değiştirmeniz gerekir. Başka bir deyişle: "Bu değişiklikleri yapmanıza yalnızca engel olmayacak aynı zamanda bu değişiklikler için elverişli bir temel de sağlayacak belirli bir ekonomik sisteme sahip olmalısınız. [İtalik kısımlar özgün metindendir] (Yeni Komünizm Bölüm 1'den, Bir Bilim Olarak

Acil Tehlike ve Temel Çözüm

Yukarıda belirtildiği gibi, David Brooks'un Bernie Sanders'ı tasvir etmesinde çarpıcı bir şekilde dürüst olmayan şey, kendisinin Sanders'ı Trump ile eşitlemesi durumudur. Her ne kadar Sanders ve Trump tarafından temsil edilenler kapitalist-emperyalist sistem çerçevesinde kalsa da, bu çerçevede Sanders tarafından desteklenen sosyal demokrasi ile Trump/Pence rejiminin faşizmi arasında çok gerçek bir fark bulunmaktadır. Toplum ve bir bütün olarak insanlık için yoğunlaşmış acil bir tehlike barındıran bu faşist rejimdir. Bununla birlikte en temel anlamıyla devasa yıkıcılığı, katlettikleri ve baskı ve sömürünün bütün yıkıcılığı ile *kapitalist sistemin bizzat kendisinin ve onun her biçiminin* devrilmesi ve bunun yerini kökten farklı bir toplum ve dünyanın alması gerekir.

1) Bob Avakian tarafından yazılan *Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyet İçin Anayasa*, kökten farklı bir toplum için kapsamlı bir vizyon ve aynı zamanda somut bir plan içerir – komünist bir dünya nihai hedefi doğrultusunda hareket eden gerçek bir sosyalist ülke açıklanır.